RAADSVOORSTEL

Raadsnummer:	**2026-062**	Zaaknummer:	**2195055**
Onderwerp:	**Programmabegroting 2027-2030**		
Korte samenvatting:	De Programmabegroting 2027-2030 bevat de beleidsvoornemens voor de periode 2027-2030. De benodigde financiële middelen voor 2027 worden aan het college beschikbaar gesteld om de begroting te kunnen uitvoeren. Verder wordt op basis van de huidige bekende gegevens een beeld gepresenteerd van hoe de begroting zich in de periode na 2027 ontwikkelt.		

Datum B&W:	24 september 2026	Portefeuillehouder:	Wethouder Rohen

Voorstel

1. De Programmabegroting 2027-2030 vast te stellen;
2. De geactualiseerde lijst van investeringen 2027, zoals opgenomen in het hoofdstuk Financiële begroting van de Programmabegroting 2027-2030 beschikbaar te stellen;
3. De tussentijdse MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026, behorende bij de Programmabegroting 2027-2030 vast te stellen.
4. Kennis te nemen van de bijlage bij de MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026 die door het college ingevolge artikel 88 tweede lid van de Gemeentewet op 25 september 2026 onder geheimhouding aan de raad en de raadscommissieleden is verstrekt.

Inleiding

Hierbij ontvangt u de Programmabegroting 2027-2030 en de tussentijdse MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026.

In de Kadernota 2027 hebben we u geïnformeerd over de uitgangspunten voor deze begroting. Deze uitgangspunten zijn de basis voor de begroting die nu voorligt. Omdat de Kadernota 2027 is opgesteld voordat de nieuwe coalitie werd gevormd, is in deze begroting geen nieuw beleid opgenomen. Wel is aansluiting gezocht tussen het bestaande beleid en de lijnen uit het Coalitieakkoord 2026-2030 ‘Samen sterk bouwen aan de toekomst’.

Nieuwe beleidsaccenten en bestuurlijke keuzes krijgen hun vertaling in de Kadernota 2028 en daaropvolgende begrotingen. Hierbij staan wij voor een financiële uitdaging. De financiële positie van de gemeente is op dit moment solide, maar staat onder druk. Stijgende prijs- en loonontwikkelingen, groei van het aantal inwoners, hogere uitgaven binnen het sociaal domein en nadelige ontwikkelingen in het gemeentefonds leiden tot een structureel tekort in de meerjarenbegroting. Bij de Kadernota 2028 zullen wij dan ook moeten kijken naar ombuigingen.

De Programmabegroting 2027-2030 bevat de beleidsteksten van de vier perspectieven van de gemeente Nijkerk. Hierin wordt weergegeven welke doelen de gemeente voor de komende jaren heeft en welke activiteiten daarvoor worden gedaan.

De begroting kan nog wijzigen door de uitkomsten van de septembercirculaire. Voor de behandeling van de begroting zullen wij u dan ook op de hoogte brengen van de uitkomsten uit deze circulaire.

Beoogd effect (doelstelling)

Door te besluiten over de Programmabegroting 2027-2030 stelt de gemeenteraad het college in staat om over de financiële middelen te beschikken om haar plannen uit te kunnen voeren.

Argumenten

1.1 *Door goedkeuring van de Programmabegroting 2027-2030 stelt uw raad het geld voor 2027 beschikbaar dat uitgegeven mag worden voor de uitvoering van de gemeentelijke activiteiten.*

Hierna is een overzicht zichtbaar van de begrote baten en lasten in de Programmabegroting 2027-2030. Dit is weergegeven op programmaniveau. Door goedkeuring van de stelt uw raad de weergegeven middelen voor 2027 beschikbaar ten behoeve van de uitvoering van de gemeentelijke activiteiten.

Bedragen € 1.000, -/- is nadelig

	2027	2028	2029	2030
Baten				
Perspectief Ruimte	49.589	47.763	47.589	47.295
Perspectief Sociaal	26.452	25.670	25.942	25.930
Perspectief Veilig	74	74	74	74
Perspectief Dienstverlening	110.675	108.302	107.201	108.946
Totaal baten (a)	**186.789**	**181.809**	**180.807**	**182.246**
Lasten				
Perspectief Ruimte	72.803	70.822	70.168	69.851
Perspectief Sociaal	84.631	82.661	81.423	81.661
Perspectief Veilig	4.911	4.909	4.867	4.855
Perspectief Dienstverlening	27.384	27.962	27.860	29.045
Totaal lasten (b)	**189.729**	**186.354**	**184.318**	**185.413**
Saldo baten en lasten (a-b = c)	**- 2.940**	**- 4.545**	**- 3.511**	**- 3.167**
Onttrekkingen reserves (baten)				
Perspectief Ruimte	1.398	1.326	1.386	1.386
Perspectief Sociaal	141	141	280	280
Perspectief Veilig	0	0	0	0
Perspectief Dienstverlening	1.423	514	584	710
Totaal onttrekkingen (d)	**2.962**	**1.980**	**2.250**	**2.376**
Toevoegingen reserves (lasten)				
Perspectief Ruimte	161	0	0	0
Perspectief Sociaal	0	0	0	0
Perspectief Veilig	0	0	0	0
Perspectief Dienstverlening	140	145	143	142
Totaal toevoegingen (e)	**301**	**145**	**143**	**142**
Saldo onttrekkingen en toevoegingen (d-e = f)	**2.661**	**1.835**	**2.107**	**2.234**
Resultaat (c+f)	**- 279**	**- 2.709**	**- 1.404**	**- 932**

Bij deze tabel wordt opgemerkt dat het resultaat over 2027 mede tot stand is gekomen door een onttrekking aan de algemene reserve van € 1.150.000 (in lijn met de ombuigingen Kadernota 2025).

Het begroot resultaat onderaan in bovenstaande tabel geeft het saldo weer. Dit saldo is in alle jaren negatief. Ten opzichte van het saldo dat bij de Kadernota 2027 is gepresenteerd is in alle jaren een voordelig verschil zichtbaar. Dit laat zich als volgt weergeven en verklaren:

Bedragen € 1.000, -/- is nadelig

	2027	2028	2029	2030
Saldo Kadernota 2027	-745	-3.721	-2.297	-2.178
Saldo Begroting 2027-2030	-279	-2.709	-1.404	-932
Wijziging saldo van baten en lasten	**466**	**1.012**	**893**	**1.246**
Verklaring van de belangrijkste verschillen				
1. Meicirculaire	132	314	49	372
2. Rente en afschrijving	98	471	603	533
3. Algemene uitkering: CDOKE	305	0	0	0
4. Leges burgerzaken	0	-45	83	18
5. Resultaat btw op afval en riool	135	130	90	110
6. Resultaat doorbelasting overheadkosten	49	116	115	105
7. Kazerneterrein Zeewolde	0	0	150	150
8. DON	0	0	50	50
9. Landschapsbeheer	0	0	25	25
Overige afwijkingen (< € 50.000), per saldo	-253	26	-272	-117
Wijziging saldo van baten en lasten	**466**	**1.012**	**893**	**1.246**

(*) opgemerkt wordt dat het Saldo van de kadernota en begroting 2027 mede tot stand zijn gekomen door een onttrekking aan de algemene reserve van € 1.150.000 (in lijn met de ombuigingen Kadernota 2025).

Voor een inhoudelijke toelichting op de overige belangrijkste verschillen hierboven, verwijzen wij u naar het hoofdstuk Financiële begroting in de Programmabegroting 2027-2030.

1.2 Hierdoor kan de gemeente Nijkerk de provincie als toezichthouder een structureel sluitende begroting aanbieden

Een structureel begrotingssaldo is het verschil tussen de structurele (terugkerende) inkomsten en uitgaven van een gemeente. Het belang hiervan ligt in de duurzaamheid van de gemeentelijke financiën. Een positief structureel begrotingssaldo betekent dat de gemeente haar lopende uitgaven consistent kan dekken met haar reguliere inkomsten, zonder afhankelijk te zijn van incidentele meevallers of eenmalige inkomsten. Dit draagt bij aan financiële stabiliteit en zorgt ervoor dat de gemeente op lange termijn in staat blijft om haar taken te vervullen en investeringen te doen zonder in financiële problemen te komen. De Programmabegroting 2027-2030 laat het volgende structureel begrotingssaldo zien:

Bedragen € 1.000, -/- is nadelig

	2027	2028	2029	2030
Saldo baten en lasten (a)	- 2.940	- 4.545	- 3.511	- 3.167
Saldo incidentele baten en lasten (b)	- 1.814	- 800	0	0
Saldo (a-b = c)	**- 1.126**	**- 3.745**	**- 3.511**	**- 3.167**
Dekking afschrijvingslasten door reserve investeringen maatschappelijk en reserve economisch nut (d)	1.141	1.230	1.429	1.429
Inzet algemene reserve als dekkingsmiddel (e)	1.150	0	0	0
Structureel begrotingssaldo (c+d+e = f)	**1.166**	**-2.515**	**-2.082**	**- 1.737**

In 2027 laat de begroting een voordelig structureel saldo zien. In de jaren 2028 tot en met 2030 is sprake van een negatief structureel begrotingssaldo dat terugloopt van afgerond € 2,5 miljoen naar € 1,7 miljoen. In de Kadernota 2028 zal dan ook gekeken moeten worden naar ombuigingen om tot een structureel sluitend begrotingssaldo te komen.

Om onder repressief toezicht van de provincie te vallen moet ten minste het eerste of het laatste jaar van de begroting een sluitend structureel begrotingssaldo laten zien. In deze begroting is dat voor 2027 het geval. Naar verwachting zullen wij dan ook onder repressief toezicht van de provincie vallen. Dit houdt in dat de gemeente niet vooraf goedkeuring moet krijgen op de uitvoering van de begroting en op wijzigingen op de begroting.

2.1 Door vaststelling van de geactualiseerde lijst met investeringen kunnen de voor Nijkerk benodigde investeringen worden uitgevoerd die nodig zijn om de voorgenomen plannen te realiseren.
De lijst met voorgenomen investeringen voor 2027 en verder is onderdeel van de Programmabegroting 2027-2030. De financiële gevolgen van de voorgenomen investeringen zijn in de begroting verwerkt. De investeringen uit het Meerjarig Investeringsprogramma (MIP) die op deze lijst staan, zijn bij de behandeling van de Kadernota 2027 op 9 juli 2026 al door u vastgesteld. Het gaat hierbij om de investeringen uit het MIP, waarover bij de vaststelling van de Kadernota 2027 is besloten dat voor deze investeringen geen afzonderlijk raadsvoorstel aan uw raad hoeft te worden voorgelegd ter uitvoering van een investering. De investeringsbedragen zijn verder aangepast aan het prijspeil 2027. Deze aanpassingen vereisen een besluit van uw raad, bij wie het budgetrecht ligt.

3 1 De tussentijdse MeerjarenPrognose Grondbedrijf is nodig voor de uitvoering van de activiteiten vanwege de grondexploitatie.
De tussentijdse MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026 in zijn geheel vaststellen is noodzakelijk om te komen tot het geactualiseerde kader waarbinnen de gemeente haar grondexploitaties voert.

4.1 Geheimhouding op de geheime bijlage bij de tussentijdse MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026 is nodig om de economische en financiële belangen van de gemeente veilig te stellen
De bijlage bij de tussentijdse MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026 bevat onder meer gedetailleerde informatie over budgetten, fasering en risico's alsmede een verschillenanalyse. Voor een integrale beoordeling van de MPG wordt deze extra informatie inzichtelijk gemaakt. Een deel van de financiële informatie is echter vertrouwelijk van aard Hierin staan namelijk bedragen en uitgangspunten genoemd die, als deze in de openbaarheid komen, de belangen van derden en de gemeente kunnen schaden. Het gaat bij de lopende grondexploitaties en voorraad aan strategische gronden onder meer om grondprijsafspraken en aanbestedingen Als financiële informatie hieromtrent openbaar wordt, dan kan dit een prijsopdrijvend effect en een slechtere onderhandelingspositie tot gevolg hebben. Op basis hiervan kan worden gesteld dat het verstrekken van financiële informatie niet opweegt tegen het economische of financiële belang van de gemeente (artikel 5.1, tweede lid, sub b, Wet open overheid).

Op grond van artikelen 87 en 88, tweede lid, van de Gemeentewet heeft het college besloten om geheimhouding op te leggen ten aanzien van de bijlage bij de tussentijdse MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026 en deze als zodanig te verstrekken aan de gemeenteraad De bijlage wordt gekenmerkt door het stempel GEHEIM en ligt ter inzage bij de griffie.

Kanttekeningen
1.1 De begroting 2027-2030 is sluitend door een incidentele inzet van de algemene reserve.
De begroting is structureel sluitend door de incidentele inzet van de algemene reserve. Dit betekent dat de gemeente zonder inzet van de algemene reserve de provincie geen structureel sluitende begroting kan aanbieden. De inzet is overeenkomstig de beleidslijn van de raad zoals deze is vastgesteld bij de Kadernota

2026. De incidentele inzet van de algemene reserve valt ook binnen de definitie van de provincie van een sluitende begroting.

Financiën
Dit betreft een voorstel waarvan de financiën een integraal onderdeel zijn. De beschrijving van de financiële gevolgen van dit voorstel wordt weergegeven bij het onderdeel argumenten.

Communicatie
Voor externe communicatie is bij de aanbieding van deze Programmabegroting 2027-2030 op 25 september 2026 ook een persbericht uitgegaan.

Vervolg
Na besluitvorming door de raad wordt de Programmabegroting 2027-2030 uiterlijk voor 15 november naar de provincie verzonden.

Bijlagen
1. Programmabegroting 2027-2030
2. Tussentijdse MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026
3. Geheime bijlage bij de tussentijdse MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,	de burgemeester,
de heer drs. J.G. de Jager	mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek

RAADSBESLUIT

Nummer: 2026-062

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 24 september 2026;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. De Programmabegroting 2027-2030 vast te stellen;
2. De geactualiseerde lijst van investeringen 2027, zoals opgenomen in het hoofdstuk Financiële begroting van de Programmabegroting 2027-2030 beschikbaar te stellen;
3. De tussentijdse MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026, behorende bij de Programmabegroting 2027-2030 vast te stellen.
4. Kennis te nemen van de bijlage bij de MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2026 die door het college ingevolge artikel 88 tweede lid van de Gemeentewet op 25 september 2026 onder geheimhouding aan de raad en de raadscommissieleden is verstrekt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 5 november 2026,

de griffier,	de voorzitter,
mevrouw A.G. Verhoef-Franken	mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek